

HRVATSKA RIEČ

PREDPLATA: ZA ŠIBENIK DONAŠANjem U KUĆU TE ZA AUSTRO-UGARSKU
POŠTOM NA MJESEC K 1/25. ZA TROMJESEC K 375 POLUGODIŠNJE I GO-
DIŠNJE RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO K 15 I POŠTARINA. — PLATIVO
I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

JUTARNJI LIST
IZLAZI SRIEDOM, PETKOM I NEDJELJOM

Telefon br. 81. — Čekovni račun 71.049

UREDNIĆTO I UPRAVA „HRVATSKE RIEČI“ NALAZE SE U „HRVATSKOJ TI-
SKARI“ (Dr. KRSTELJ I DRUGI) — RUKOPISI NE VRAĆAJU SE. — NEFRAN-
KIRANA SE PISMA NE PRIMAJU.

OGLASI PO CIENIKU.

Na obtuženičkoj klupi.

Stranka prava danas nalazi se na obtuženičkoj klupi. Konstatiramo li pak, da je program stranke prava — i po priznaju protivnih stranaka — priznat kao obči narodni program, imamo činjenicu, da je na obtuženičkoj klupi čitav hrvatski narod.

Istodobno i u Banovini i u Bosni zaredili su progoni pravaša na svim linijsima. Ban Čuvaj izjavlja na konferenciji hrvatske delegacije u Budimpešti, da je hrvatski sabor razpušten radi držanja stranke prava, koja bi bila u saboru iznijela predlog za prelom s Ugarskom. Polusužbeni organ magijske vlade „Pester Lloyd“ označuje memorandum zastupnika stranke prava „prevratnim demonstracijama“, te na uztok ovima dokazuje potrebu da se u Hrvatskoj imaju uporabiti najdrastične mјere. Sam ministar predsjednik magijskog grof Khuem, u dogovoru na Polonyevu interpelaciju, izjavljuje da se sa pravašima ima postupati kao sa veleizdajnicima, a njegova prijetnja dobiva konkretnu formu već u tome, što bosanska vlada formalno navješta progon Hrvata Herceg-Bosne inkriminirajući njihovim organizacijama odnošaje sa braćom u ostalim hrvatskim zemljama.

Mi smo dakle pred činjenicom, da je program stranke prava, ideja jedinstva narodnoga, ožigovan žigom veleizdajza.

Nije se tome čuditi. Magjari su uvek posmatrali Hrvatsku i gledišta svojih specifično magijskih interesova. Magjari su Hrvatsku bila veleizdajnica i onda, kad se je sa Jelačićem dogla da brani monarhiju i dinastiju od Košutovog zuluma, koji i sada, nakon više od 60 godina, jednakom tendencijom, iako u drugoj formi, izpoljava se proti Hrvatskoj i proti monarhiji Habsburga.

Hrvati veleizdajnici?! Ma nije li bjelodana veleizdajza ona koju počinju Magjari nad našom Banovinom, kada sustavno bacaju pod noge zakone sankcionirane od Njegova Veličanstva? Nije li veleizdajza ono hačenje i najstinjnih nagodbom zajamčenih prava, toliko i takovo da nema ni najneznačnijeg paragrafa nagodbenog zakona da nije bio najbrutalnije poplesan?

Ma što, ma gdje je veleizdajza? Zar u tome, što će i zadnji komadičak i najzadnjeg Hrvata još uvek govoriti: Ja sam Hrvat! Ili valjda zato, što mi smo potomci Zrinovića, a ne zeta njegovog Rakoczya, potomci Kvaternika a ne Lajoša Košuta?

Što mi Hrvati hočemo, zahtjev je jednoga kulturnoga naroda, u skladu sa interesima monarhije i dinastije, u duhu svakog naprednog naroda. Kad narod Elsasa nije dospio na vješala radi svojih težnja van granica njemačkog carstva, zar mi da budemo veleizdajnici, samo za to, jer hočemo da sloboda, pravo i zakon u habsburškoj monarkiji ne budu monopol jednog ili dvaju naroda, nego posjed cijelokupnog pučanstva ove države?

Priznajemo: naše težnje uperenje su protiv težnje magijskog naroda, ali nisu to težnje koje idu za podjarmiljenjem, za ugušenjem drugih, ma pravo svakog slabog i potlačenog da se odhrva sili jačega, narodno načelo poduprto historičkim državnim pravom.

Napokon kad i ne bi bilo svega toga, pitati se moramo odakle u modernoj državi temelja da i revolucionarne težnje susjeda na onaj način kako si zamišljaju gospoda u Pešti, kada mi, za ostvarenje naših težnja, ne trebamo ni exposediranja vladara ni rušenja državnih granica? Kada u monarhičnoj Italiji republikanci

i socijaliste, kada u Francuskoj razni boulangiste, monarchiste i revolucionarni socialiste mogu da nesmetano razvijaju svoju djelatnost, u koliko nije prevratna; kada i samoj Ugarskoj može se propagirati ideja odciepljenja od Austrije, a da za to ni Justhovci ni Košutović nisu udareni žigom veleizdajstva — kako se može zabraniti hrvatskom narodu da smije poraditi za promjenu današnjeg sistema, zakonitim, parlamentarnim putem, da dualizam okrenemo u trializam, onako isto kako se je zakoniti putem centralizacije promjenio u dualizam, a ovaj opet od neovisnosti Hrvatske u odnosu podređenosti Ugarskoj? Sudeći protivno, po logici magijskih vlastodržaca, i Beust i Dael, rušaći doondašnje sisteme, bili su najveći veleizdajnici!

U državi modernoj, gdje vriedi Rousseauovo načelo o podjeli dužnosti i prava među vladarom i narodom, gospoda ministri moraju sa poštovanjem govoriti o narodu. Ali ako magijska gospoda u istinu ozbiljno misle, da stranku prava — a to je isto što i celi hrvatski narod — stave na obtuženičku klupu, reči ćemo i njima i svima: Ako imamo robovati, robovati ćemo svakomu, ali nipošto — da okrenemo onu Gjurkovićevu — narodu Auf Puff!

Sjednice o kmetstvu u Dalmaciji.

Beč, 9. veljače.

Sekcioni šef u ministarstvu financija Dr. Baron Engel sazvao je za idući po-nedjeljak sjednicu pododbara dalmatinske komisije u ministarstvu trgovine. Na ovoj sjednici izvjesiti će profesor D. Schuller o pitanju kmetstva, dočim će dvorski savjetnik Antun vitez Pantoz o podjeli običinskih dobara u Dalmaciji. Sjednici će predsjedati sekciono šef barun Engel. Predlozi koja ova sjednica poprimi bit će onda podastri jednoj plenarnoj sjednici dalmatinske komisije, kojoj će predsjedati glavom ministar trgovine Roessler.

onamo za brda ona“. Težkom mesnatom desanicom gladi ljubimicu brudu, a lievicom mituje svoj najmiliji ideal — — trbuštu bačvicu.

Vi mislite valjda, da je on star? — A to nipošto ně! Prevalio je već davno četresdeset, ali zato još nije ni punoletan.

Vi se smijete, je li te? — — Ma to vam je sasma naravna stvar. Čujte: — Milozvučni glasovi klavira uzdižu ga u nebeske sferu — glazbenik je; mio pogled djevojčice srcem mu treste — romantičan je — pardon: želio bi se zaljubiti; žutaci i hlijadice uznemiruju ga i puste mu željice mame — trogvac je! Istodobno biti: glazbenik, romantičan, pardon: željeti biti zaljubljen kći i naš Marko s „Barkuna“, ter i trogvac: to skupa ne ide, pak ne ide! Eto zato i ima „tutora“ iliti vam po našu „skrbnika“. — Joj, koliko sam toga čuo i video!

Već sam vam, gospodo, ostario. Grehota bi bila, da poginu sa mnom svakojake slike, što ih zapamtih, iz menažerije meni najmilji kipa i stvorova: mužka, ženska — stara, mlađa — gospodskoga i seljačkoga soja. Stoga, gospodo, evo, ču vam neko da tih izpratiči i to baš one za vas najinteresantnije.

Molim lijevo: posluh i dobru volju!

„Zar ono tebi viču: Živo!“
„Jest!“
„A što to znači: Laurentijije, pak opet: Lovre pečeni?“

„Moj mišu, ala si glup! Kada se meso dobro izpeče, tada počiđavati; zato sam od Lovre i ja postao Laurentijije.“

„Razumijem sada veoma dobro; ali nu što znači onaj „Živo!“

„Hoćeš, da si mi prijatelj, i da se za me zanimaš, a još ne znaš ni to, da me puk proglasio za „poteš-tatom“.“

„E nisam znao. Ali opet ne znam, što znači to, „poteš-tata“.

„A, došo vranac na klanac. Vi Hrvati kleveteće nas Srbe i Srbakovicie, da nemamo kult ure i ne poznamo klasike t. i grčki i latinski, da smo mi inferiorna rasa. Eto vidii, da bi ti takovi, a mi smo pozvani od Provodnosti, da vama Hrvatima donesemo mi Srb i Srbakovic prosjetu i izobrazbu u svemu. Kada eto ne znaš tu najprostiju riječ „poteš-tata“, kako ćeš drugo znati? Ipk cu ti kazali i naučiti te, jer naučiti neumite“ to je djelo milosrdja, a kamo li ono, što mi govore, da ja ne idem u crkvu, pak da ne znam dočinu. — Dakle čuj: prva ona riječ „poteš“ znači u naškom jeziku: možeš, a „tata“ to se reće o miline „čaća“.“

„Ma kako to? To meni ne ide u glavu.“

„Evo kako: „poteš“ to je od latinske

Ministarstvo je sakupilo podatke glede razdoblje občinskih dobara u Rusiji, Rumuniji i Danskoj pa namjerava na temelju istih izraditi jednu osnovu, uveziv u obzir prilike u Dalmaciji, po kojoj bi se imale razdieliti občinske livade, pašnjaci itd.

Odjeci „Plesa Hrvata“.

Primamo iz djačkih redova u Beču: Iza plesa Hrvata u Beču raznešće se glasovi, da će Urpani položiti čast predsjedniku priponičnog društva. Također se pogovara, da i neki drugi članovi odbora misle se izjaviti solidarnim sa Urpanijem, tože da mu daju dodatnoj poslovni glijus, koju je došivio radi poziva bana Tomašića i Čuvaja na ples. Mi bi bili zvježdli znati, radi kojih razloga gospoda priče, da će položiti časti, za kojima su toliko gramzili? Ili zbilja misle, da priponično društvo ne će i bez njih prosprijeti? Njih nije u Beču ni bilo, a naše je društvo živilo i dobrovorno djelovalo, pak će, da Bože zdravlja, i u buduće dobro raditi i bez njihove patronacije. Gospoda se odviše mnogo umislijavaju. Čemu priete? Ako se „srane“ biti na upravi jednog hrvatskog društva, e pa dobro, onda će se na upravu hrvatskog priponičnog društva postaviti ljude, za koje se zna, da se diče, da su sinovi hrvatskog naroda.

Iz hrvatskih zemalja

Progno pravaša u Bosni.

Nekidan je „Hrvatska Narodna Zajednica“ dobila od vlaste ukor, jer bi, sudjelovanjem njenih odaslanika na pravaškim konferencijama, bila prekorčala svoj djelokrug. Sada je i „Hrvatska Katolička Udruga“, radi iste stvari, dobila opomenu u prijetnju, da će se razpustiti, ako se u bilo kojoj formi ogriješi o zakon o državima ili prekorča svoj djelokrug. Bosanska policija jednostavno zabranjuje Hrvatima Bosni i Hercegovine, da podržaju baku svezu sa braćom u ostalim zemljama. To je hvala Hrvatima za usluge doprinešene za aneksije Bosne!

„Branik“ o trijalizmu.

Novosadski „Branik“, glasilo Dra. Mihajla Polit-Dančića, popraćuje pravaški memorandum ovako:

„Zar ono tebi viču: Živo!“
„Jest!“

„A što to znači: Laurentijije, pak opet: Lovre pečeni?“

„Moj mišu, ala si glup! Kada se meso dobro izpeče, tada počiđavati; zato sam od Lovre i ja postao Laurentijije.“

„Razumijem sada veoma dobro; ali nu što znači onaj „Živo!“

„Hoćeš, da si mi prijatelj, i da se za me zanimaš, a još ne znaš ni to, da me puk proglasio za „poteš-tatom“.“

„E nisam znao. Ali opet ne znam, što znači to, „poteš-tata“.

„A, došo vranac na klanac. Vi Hrvati kleveteće nas Srbe i Srbakovicie, da nemamo kult ure i ne poznamo klasike t. i grčki i latinski, da smo mi inferiorna rasa. Eto vidii, da bi ti takovi, a mi smo pozvani od Provodnosti, da vama Hrvatima donesemo mi Srb i Srbakovic prosjetu i izobrazbu u svemu. Kada eto ne znaš tu najprostiju riječ „poteš-tata“, kako ćeš drugo znati? Ipk cu ti kazali i naučiti te, jer naučiti neumite“ to je djelo milosrdja, a kamo li ono, što mi govore, da ja ne idem u crkvu, pak da ne znam dočinu. — Dakle čuj: prva ona riječ „poteš“ znači u naškom jeziku: možeš, a „tata“ to se reće o miline „čaća“.“

„A tako, da razumjem. Evi i ja čestitam i klicem: Živo! I prav je! Sad shvaćam tvoje riječi, da ćeš uraditi, što i tvoji uradiše na Kosovu. Najprije izdaj „tutora“, kada te puk proglasio, da možeš biti tata ili čaća — to je sve isto, — onda ti ne treba više „tutora“, jer glas puka, glas je Boga, a kada njega izdaš, onda možeš sve ostale, pa ti moj dragane sad se ženi!

Veseo na moje riječi, jer sam ga shvatio, od mila me zagrli i poljubi i ide put istočne strane pjevajući:

„Ah, ne pitaj za tvoj gospodara,“

„On izdaje čestitoga kneza,“

„On izdaje svu koliku vojsku“

A ja bjež opet u moju bužicu, da me tko drugi ne opazi, jer je to samo dopušteno mom čđajavom Laurentijiju Laurentijeviću Andrejevu. Do vidjenja gospodo!

Miš.

ostati, već je tvrdo odlučio aukture zaplijenjenih članaka i vesti pred sud pozvati, da tamo odgovaraju za svoje čin.

Cuvaj je nadalje konstatirao, da zajednička vlada dosada nije izpunila baš nijedno obećanje, ali da se Ugarska ne može baviti Hrvatskom, jer joj je prešnje riešili vojne osnove. I njemu je Khuem obećao, da će se željama Hrvata udovoljiti, i on im obećanjima vjeruje.

Dr. Papratović predložio je, da se na zajedničku vladu stavi apodiktinski zahjev, da odmah nakon vojne reforme stavi na dnevni red zajedničkog sabora novi zak. osnovu o željezničarskoj pragmatike iz puniti čim budu riešene vojne osnove.

Mameli su naravski prihvatali predlog Spevčev, te su izrazili poniznu želju da vlada što prije razpiše izbore za hrvatski sabor.

Prosvođeni sastanak u Grazu.

U sredu na večer obdržavao se u Grazu prosvođeni sastanak djaka, kojemu je prisustvovao do tri stotine osoba. Iz Za-

greba dodjoše na ovu skupštinu predsjednik vrhovne uprave stranke prava dr. Mije Starčević i urednik „Pokreta“ Večešlav Wilder. Obojica su u svojim govorima razložili sadanje stanje u Hrvatskoj, te su bili burno aklamirani. Iza više govornika prihvaćena je jednoglasno rezolucija u duhu zagrebačke.

Pozdravi sveučilištarcima.

Glas o poznatim dogadjajima na hrvatskom sveučilištu razrišio se duži hrvatskih zemalja, te je našao posudu na veliko oduševljenje. Iz svih hrvatskih zemalja, dapač u Srbiji i Štajerskoj akademici su primili niz pozdrava, u kojima se sručno pozdravlja njihova akcija i složan rad za čest hrvatske univerze.

Prosvođena skupština u Trstu.

I danas će, kao i prošle nedjelje, političko društvo „Edinstvo“ u Trstu obdržavati u velikoj dvorani „Narodnog Doma“ veliku skupštinu, na kojoj će se pretresati krištan polozaj u Banovini. Glavni govornik biti će nar. zast. Dr. Rybar, a doći će i zastupnici iz Istre.

Za hrvatsku školu u Trstu.

Dne 16. ov. mј. obdržavao se tršćanski Hrvati skupština, na kojoj će se vjećati o životnom pitanju Hrvata u Trstu, o osnutku hrvatske škole.

Dobrodošlica Pučana biskupije šibenske Presvetlom i Prepoštovanom Pragospodinu

Don Luki Pappafavi Biskupu Pri njegovom ulazu u Šibenik dne 12. veljače 1912.

Dobri pastir danas će stadi svome prići, S tobom na nas blagosov s nebesa će sići, Mir nam Božji donosi i može se nadat, Da medj braćom rodjenom ljubav će zavladati.

Naukom i izgledom čestva naša izmieni, Isusovim srdačem svu našu zamjeni! Odsas stražar budi naš, od liga nos brani, Od nas, puka, stada tvog svako zlo odstrani!

Vuko gladni na nás 'viek krvoljčno vreba!
Pastir budan budi naš, vodj prot vucim treba!
Bdij pred nama brižno ti, drugi Mahnić budi,
Preobilnim plodom će roditi tvoji trudi.

O dobri naš pastiru ti grančika mira
Nudiš danas svakome na dan tvoga pira,
Da i braću mučenu dobrì Bog pomože,
Stupe stazom krieposti u Krstu se slože.

Apoštole, oče naš ti nas blagoslov, Vierni čemo tebi biti ko ocu sinovi. Svemogući pokriješ tvoju ljubav čistu, Janjee, ovce stada tvog da sačuvaš Kristu!

priest, uz asistenciju svećenstva oblači se u pontifikalno odjelo. Zatim kreće procesionalno glavnom ulicom do Stolne crkve.

Red povorka:

1. Bratovštine gradskih crkava; 2. Pučke škole privatne, javne, gradjanska ženska škola, c. k. realka; 3. Gradjanska družava; 4. Glavari i crkovnari seli biskupije; 5. Načelnici izvanjskih občina; 6. Vlasti pokrajinske i državne; 7. Šibenska Glazba; 8. Vatrogasci; 9. Počastna satnja vojničta; 10. Svečenstvo redovno i miroško; 11. Kaptol; 11. Biskup pod nebničom; 13. Kolarski Poglavar i Načelnik; 14. Počastna satnja vojničta.

U Bazilici.

Nakon što biskup stigne u Stolnu Baziliku, pročitati će se kraljevski reskript o imenovanju i papinska bula. Zatim će vikar preč. Gojanović uz homologniji govor predati presv. biskupu upravu biskupije, a svećenstvo redom će izbijuti biskupski prsten. Slediti će onda pontifikalna misa u veliku asistenciju, preko koje presv. biskup držat će po običaju svoj nastupni govor. Na koncu pjevat će pjevači pod

ravnjanjem kapelnika g. Zuliana uz pratnju orkestra misu od G. F. Foschini. Iza misa podijeti će presv. biskup svoj prvi pastirski blagoslov.

Uvedenje u biskupski posjed.

U 1 sat popodne slediti će u biskupskoj palači po Kot. Poglavaru namj. savj. g. Kalebiću uvedenje presv. biskupa u njegov temporalni posjed biskupske mense, kojemu će prisutstvovati dosadašnji upravitelji mense i osoblje biskupske kurije.

Diner.

U 1 i po sat po podne bit će u priestolnoj dvorani biskupske palače diner, na koji su pozvani predstavnici civilnih, vojničkih i crkvenih vlasti.

Česki ples u Beču.

Beč, dne 8 veljače.

Sinoć su bečki i doljnjo-aurijski Česi priredili u Beethovenoj velikoj dvorani rasprezentaciju plesa. Obzirno na to, da je ovo prvi ples, kojega Česi priredile kao čisto Česki ples i što ovoj ples ima političku pozadinu, bice dobro, da naša javnost sazna, kako se česti narod znade u ovakvim prigodama znade nači rame uz rame. Do sada se je u Beču davao svake godine sijaj „Slavenski ples“. Zadnjih godina Poljaci, Hrvati, Srbi, Slovenci, Rusi i Rusini ove su plesove malo ili nimalo polazili. Nešto se nemarnost ostalih Slavena, a nešto opet da su te „Slavenske plesove“ u glavnom prisedjavali Česi, oni su se ljetos odlučili, da ovom plesu dadu čisto narodni karakter.

Također Česi su s ovim plesom htjeli dokazati da ih ima u Beču i da se baš tako nemože preko njih preći na dnevni red.

Na čelo plesa kao protektor postavio se je član gospodske kuće grof Eugen Czerny z Chudenicu, dok je predsjedničto plesnog odbora preuzeo komornik Karl grof Seilern.

U počastnom plesnom odboru bili su medju ostalim zastupnici: članovi gospodske kuće grof Alfons Mensdorff-Ponilly; Knez Karlo Paar, kraljevski adjutant, grof Ott Harrach; Bohuslav grof Krakowsky-Kolowrat; Dr. František Křížek; Dr. Bedrich knez Lobkowitz; Zdenko knez Lobkowitz; Dr. Bedrich knez Schwarzenberg i Dr. Antonij vitez Randa.

Onda ministri: Dr. Albin Prof. Otokar Trnka; Dr. Jan Začek; Karl Prašek; Dr. Bedrich Pacák; Dr. František Fiedler; Karel Magek i bivši upravitelj ministarstva prirede Josip vitez Pop.

Dalje nalazimo u počastnom odboru ove ličnosti: Mihajlo grof Zubina; Dr. Bedrich grof Deym-Stražer; senatni predsjednik Karel Dresler; primarni članik Dr. Drozda; podmaršal Karel Dvorak; Josip grof Hardegg; general Antonij Kroch pl. Daleborški; tajni savjetnik Jan grof Lažanský; ministarski savjetnik Dr. Vladislav Lepar; kustos dvorske biblioteke Ferdinand Meničk; sekcioni čef Dr. František Müller; Ervin barun Nadjerny; dvorskni savjetnik Dr. Jan Pavabek; sekcioni čef Dr. Rudolf Pilbauer; senatni predsjednik Dr. Antun vitez Popelka; ministarski savjetnik Vladimir barun Pražak; kolarski poglavar Otto grof Sereny; komornik Rudolf grof Wrba i senatni predsjednik František Jenker, mnogo zastupnika, velikoposjednika, oficira, činovnika iz svih ministarstava itd.

Na plesu su bile zastupane sve družvene klase bez razlike na njihovo strančko mišljenje. Ples je bila jedna izmazantna manifestacija Česke misli u Beču.

Milota je bilo motriti ministra Trnku, kako na podiju zabavljala ladies patresses. Ples su otvorili grof Černini i grof Seilern dok je glazba svirala „Gđe je dom moj?“

Gledajući u dvorani kako se između ministara, knezova, grofova i českog plesnog mješavu i zastupnicima ostalih českih stališta, čovjeku se nehotice najezti koža kada se sjeti, da između bečke kolonije Hrvata ima ljudi, koji na sličnim zabavama preziru viditi radničku ruku.

Na plesu su bile zastupane sve družvene klase bez razlike na njihovo strančko mišljenje. Ples je bila jedna izmazantna manifestacija Česke misli u Beču.

Milota je bilo motriti ministra Trnku, kako na podiju zabavljala ladies patresses. Ples su otvorili grof Černini i grof Seilern dok je glazba svirala „Gđe je dom moj?“

Gledajući u dvorani kako se između ministara, knezova, grofova i českog plesnog mješavu i zastupnicima ostalih českih stališta, čovjeku se nehotice najezti koža kada se sjeti, da između bečke kolonije Hrvata ima ljudi, koji na sličnim zabavama preziru viditi radničku ruku.

Gospodarski pregled.

Fuzija dvaju hrvatskih parobrodarskih društava.

Kako nam javljaju iz Rieke, zaključeno je, da se hrvatsko parobrodarsko društvo u Senju fuzionira sa austro-hrvatskim parobrodarskim društvom u Puntu. Novo društvo imat će 10 parobroda, a

uživat će od austrijske vlade subvenciju od 200.000 K na godinu. Selo društva imalo bi biti u Dalmaciji.

Ljubljanska Kreditna Banka — Ljubljana.

Dne 6. ov. mј. bila je predložena u sjednici upravnog vijeća razmjera za god. 1911.

Dugovina: na računu: blagajnički K 185.250.— (pr. god. K 152.306.—) valuta: K 54.218.— (pr. god. 96.625. K) mjenica: K 7.676.437.— (pr. god. K 6.076.298.—) predjumjena na vried. papire: K 1.791.316.— (pr. god. K 1.818.111.—) dopisnica: K 14.281.901.— (pr. god. K 12.788.994.—) inventar: K 108.928.— (pr. god. K 69.207.—) realitet: K 1.187.833.— (pr. god. K 925.065.) ukupno: K 28.183.654.— dočim prošle godine K 24.262.817.—

Imovina: Na računu: dioničke glavnice: K 8.000.000.— (pr. god. K 5.000.000.) pričuvne zaklade: K 740.097.— (pr. god. K 558.065.—) uloga: K 13.252.889.— pr. god. K 11.064.138.) dopisnica: K 5.612.183.— (pr. god. K 7.195.350.—) preljanih kamata: K 93.677.— (pr. god. K 86.651.—) nepodignute dividende: K 566. (pr. god. K 338.) Dobitak za god. 1911: K 484.240.— dočim prošle godine K 358.275.—

Ratun gubitka i dobitka: Izdatak: na računu kamata K 1.432.706.— (pr. god. K 1.101.410.—) upravnih troškova: K 94.618.— (pr. god. K 81.135.—) plaća: K 206.860.— (pr. god. K 144.540.—) poreza i pristojbi: K 109.770.— (pr. god. K 68.762.) otpis iz inventara: K 11.227.— (pr. god. K 9.397.) čistog dobitka za god. 1911: K 484.240.— (pr. god. K 358.273.—) Prijed: Na računu kamata K 1.943.202. (pr. god. K 1.449.854.) raznih bankovnih zarada: K 316.220.— (pr. god. K 29.710.) (pr. god. K 30.172.—) Prenos dobitka od god. 1910 K 10.500.— (pr. god. K 31.440.) Ukupno K 2.339.423. (pr. g. K 1.767.547.)

Glavnoj skupštini, koju će se obdržavati dne 5. ožujka ov. god. bit će predloženo, da se isplati za poslovnu god. 1911. 7% dividenda, t. j. K 28. po dionici (kao i prošle godine). Nadalje će se predlagati povišenje dioničke glavnice za K 2.000.000. t. j. na ukupni K 10.000.000.— i ujedno promjena pravila, da se smije dionička glavica povisiti prama potrebi te prema zakladi skupine skupne na K 15.000.000. Ukupni promet u god. 1911 iznosi 1.300 milijuna kruna, te je prema godini 1910 za 206 milijuna kruna veći.

Seoska blagajna u Kieu.

U nedjelju dne 4. t. m. bila je glavna skupština Seoske Blagajne u Kieu kod Vrljike pod predsjedanjem vrednog i neumornog župnika ravnatelja O. fra Barše Adžije. Od 211 upisanih članova bila je prisutno 197, a s njima mal ne sv. članovi mjesne „Pučke Blagajne“ u Kieu. Glavna točka dnevnog reda bila je pretresanje i odobrenje bilance za god. 1911. Ostali smo iznenadjeni kada nam je prikazano i bilo razmatrano poslovanje iste jer nije bilo krajna vjeselja i povlađivanju ravnatelju, koji je užlio svoj trud i ratišnost na korist naše blagajne i našega siromašnoga dinarskoga naroda.

Rat i poslovanje naše dokazuju slične brojke:

Novčani ukupni promet iznosio je u god. 1911. K 153.344.11. Bilo je užeto K 24.879.98. a pridignuto pologa K 8.754.49. ostaje uložka K 20.688.38. povraćeno zajmova K 7.769.63. a udjeleno K 27.247.31. Plaćeno kamate K 4.274.21. a zaostalo K 495.32. Nabavljeno 15 vagona kukuruza koji je bio razdijeljen medju članove da ne pomru od gladi na ovoj jednoj godini, kad je izdalo žito, kupus i krmrili. Čistog dobitka bilo je K 1.131.18. Čista imovina blagajne na 31. XII. 1911 iznosi K 10.950 kao rezervna zaklada, a ujedno sa zadružnom kućom preko 20.000 K.

Ovo su podaci, koji najbolje osvjetljuju da naša obitelj je u pravom zaključku za preduzivac, inače će biti uglavljeni.

Imade razne stavke u proračunu zemaljske uprave, po kojima se dade što prištediti, a ostalo neke se prikrive iz blagajničkih pretičaka, koji iznose 3.000.000 K. Blagajnički pretičci morali bi biti tekući novac, inače će biti ugroženi.

Ali, gospodo, ako imamo dobre volje da riješimo ovo pitanje, to je najbolje, da se prihvati jedan provizorij dade produžiti. Nećete li to, imate i treći način: možete odrediti jednim zaključkom za predsjednika.

Ima tri načina, sasvim ustavna, na koja se mogu riješiti učiteljska beriva bez naših političkih i stranačkih uplitanja. (Odravljavanje).

Međi i dini veli, ako se hoće učiteljima, povisiti beriva, prvi uvjet je, da se nadju sredstva.

Dr. Drinković opaža, da se učiteljsko pitanje prenijelo na političko-stranačko pitanje, a mi smo htjeli, da ovo pitanje riješimo samo po sebi, bez da ikakvi drugi uplivu na nas, bez da postane političko, htjeli smo da bude strogo kulturno, učiteljsko, i nismo htjeli da ga upotrebiti ni u naše ni u naše svrhe, stoga smo stavljeni one uvjete kod g. namještnika, a obustavili smo ono, što ste vi nazvali obstrukcijom, a koje još do danas nije bilo. Mi smo nastojali, da se nadje načina kako da se rieši pokrije beriva obzira na proračun.

Možda vam vlada ne će dozvoliti vaš uvjet o povisjenju priznanja. Ali kaša baš htjeli povisiti priznanje, a vi bi mogli poslati i bez proračuna, nego vi hoćete da nas prislitate da vam sve glasujemo i da radite s nama što vas volja.

barjadi uz svedjerno pjevanje nazodnih pjesama.

Dalmatinske željeznice.

Javljaju iz Beča, da je ravnatelj bečke Union-banke Minkus odputovao u Budimpeštu, gdje će se obdržavati odlučne konferencije u pitanju dalmatinskih željeznica. Do sporazuma imalo bi doći u najkratčem vremenu.

Dalmatinski sabor.

Sjednica od 8. veljače.

Mišačić čita izvješće finansijskog odbora o uređenju učiteljskih plaća. U obrazloženju fin. odbora kaže se, da predlog dr. Dulibića i dr. ne predstavlja nikakvo trajno uređenje odnosa na beriva, nego da još stvara prejudio pravilnom konačnom rješavanju pitanja. Da se jednako razmjerom ne smiju povisiti svaka učiteljska beriva, jer da bi kasnije bilo nezgodno snizivati jednom makar i privremeno povišena beriva. Stoga se prelaže, da se predje na dnevni red preko predloga dr. Dulibića a da se primi osnova Zem. odbora uz preinake učinjene od finansijskog odbora.

Dr. Dulibić iztiče zadovoljstvo, što je finansijski odbor došao do istih rezultata, do kojih su htjeli doći pravški, ako ne u svemu, a ono barem u glavnom. Ja sličavam moj Predlog kao nešto, što ne može biti definitivno. Naša pokrajina nije nikada za povisjenje učiteljskih beriva bila obrećena. Na školstvu našemu pokrajinsku zakladi profitira. Moje je uverenje, da ne bi bilo pravedno, da se uređenje učiteljskih beriva smatra kao definitivno, jer se tu radi o jednom pitanju, koje se ne da zakonskom osnovom tako brzo i na laku ruku rukaju.

Drugi razlog bio je taj, što ako se to provizorno uredi, može se izskustvom predviđati koliko naše rješenje ima mana i to se dade kasnije predviđati pri stvaranju zakona.

Neumjestan je prigovor, da bi kasnije bilo nezgodno snizivati jednom makar i privremeno povišena beriva, jer kojemu je učitelju po mom predlogu dato toliko, da bi mu se moglo kasnije oduzeti? To je minimum onoga, što bi učiteljski berovi smatrali definitivno, jer se tu radi o jednom pitanju, koje se ne da zakonskom osnovom tako brzo i na laku ruku rukaju.

Ostajem pri svome. Centralna vlada mora da dođe do saniranja pokrajinskih finančija. Ja držim, da će učiteljski berovi u tom slučaju primiti lieplih prihoda godišnje od saniranja pokrajinskih finančija, što bi se moglo upotrebiti za pokriće učiteljskih beriva.

Kaže se: povisiti čemo priznanje. Dobro. Ali mi smo se sastali dva tri puta u ovom saboru i nismo se vratili kući nego sa povisjenjem priznanja. Stoga predlažem, da se primi moj predlog i da se učiteljsko pitanje izluči sasvim od kompleksa svih drugih pitanja i svih saborskih posala. U izvješću finansijskog odbora stoji da je moj predlog nezavediv, jer — naprosti nezavediv!

Imade razne stavke u proračunu zemaljske uprave, po kojima se dade što prištediti, a ostalo neke se prikrive iz blagajničkih pretičaka, koji iznose 3.000.000 K. Blagajnički pretičci moralbi bi biti tekući novac, inače će biti ugroženi.

Ali, gospodo, ako imamo dobre volje da riješimo ovo pitanje, to je najbolje, da se prihvati jedan provizorij dade produžiti. Nećete li to, imate i treći način: možete odrediti jednim zaključkom za predsjednika.

Dr. Drinković opaža, da se učiteljsko pitanje prenijelo na političko-stranačko pitanje, a mi smo htjeli, da ovo pitanje riješimo samo po sebi, bez da ikakvi drugi uplivu na nas, bez da postane političko, htjeli smo da bude strogo kulturno, učiteljsko, i nismo htjeli da ga upotrebiti ni u naše ni u naše svrhe, stoga smo stavljeni one uvjete kod g. namještnika, a obustavili smo ono, što ste vi nazvali obstrukcijom, a koje još do danas nije bilo. Mi smo nastojali, da se nadje načina kako da se rieši pokrije beriva obzira na proračun.

Možda vam vlada ne će dozvoliti vaš uvjet o povisjenju priznanja. Ali kaša baš htjeli povisiti priznanje, a vi bi mogli poslati i bez proračuna, nego vi hoćete da nas prislitate da vam sve glasujemo i da radite s nama što vas volja.

Zatim primjećuje, da je u fin. odboru iznivo posebni votum i hoće, da se to napomenе u izvješću. Predlaže, da se učiteljsko pitanje rieši ne upotrebljavajući ga u političke svrhe, i ne skrećući ga onamo, "nače ćemo mi biti prisiljeni da vam to zapričimo".

Pričio sam brzovoj od nekih učitelja, gdje nas pučki učitelji nuknaju da usstanome proli osnovni finansijskog odbora.

Ako na ovaj način riešite učiteljsko pitanje, kako mi kažemo, uraditi ćete na korist poreznika, što je veliko pitanje, i na korist učitelja. Centralna vlada ne će dozvoliti, da se povisi porez kao što vi u osnovi stavljam; takav zakon ne će biti sancioniran.

Prodan nabraja razne stavke proračuna i sumira koliko bi se na njima moglo pristediti.

Naš predlog potreban dok se dodje do definitivna rješenja. Kad bi se primila osnova fin. odbora, nikakva jamstva, da će učitelji over godine dobiti i jednu paru povisice.

Tresić kao tajnik finace, odbora izjavljuje, da dr. Drinković nije iznio posebni votum.

Dinko ović se pozivlje na svjedočanstvo Baljaka (a to je Baljak i pesvijedočio).

Sjednica od 9 veljače.

Dr. Dulibić dokazuje, da se počake učiteljskih beriva može urediti prijedjeljama u raznim stavkama proračuna i blagajničkim preticima. Povećanjem prieza dajemo učiteljstvu jednom rukom, a drugom mu odustajmo. Povisujemo pritez tako da prekoracujemo 300 po sto, i po tome se uvećava skupčina, a baš radi skupčine dajemo povisici učiteljima? I ostajem pri svome predlogu i molim, da se barem prihvati drugi dio moga predloga i da se pitanje rieši bez povlašćenja priteza.

Ziliotto govori da se gg. učitelji ne mogu tužiti na fin. odbor.

Radi se o tome, tko će plaćati učitelje, zemlja ili država. On misli, da je bolje neka ih plaća država, vlasta kada i drugi činovnici.

Bakotić potvrđuje i odobrava Ziliottove izvode. S pretičima nije moguće urediti pokriće, jer je dokazao Č. Ziliotto, a ono, što oni (t. j. pravači) spominju, ono su zemaljske zaklade a ne pretiče.

Dulibić: ma što gorite?

Bakotić dobacuje pravačima neka oni ne izrabljaju učiteljsko pitanje u partačke svrhe.

Dulibić: To je ono što mi hoće, to je dobro. Nemojte izvrata!

Prodan: Tako je ugovoren kod namještjaka.

Dr. Dulibić za stvarni izpravak na govor Dr. Ziliotta o pretičima. Što ćemo razpravljati proračun, kad nikada niste primili pametnu izpravku i predlog mazine.

Klarić misli da je Dulibić dobro dokazao, da se može ovo pitanje s provizijom riešiti.

On je proti povlašćenju potrošarine, jer se time povećala nesnosna skupčina; onda bi bilo skuplje i vino i meso i kruh. Na samom kraju poraslo bi i za 4 ili 2 litra po kg.

Baljak misli, da se bez proračuna ne može riešiti učit. pitanje; poziva vladu, neka ona kaže svoje mnenje.

Dulibić za stvarni ispravak. Ono što je rekao Č. z. Baljak, jest jedan soznam.

Predsjednik: to nije stvarno (smie).

Dulibić Odmah ču na stvarno. Dokazuju Baljakov soznam i da vlasta ne može ovdje ništa jasna i sigurna odgovoriti.

Tresić htio bi da pobije pravačke dokaze.

Misli da bi njegov klub bio za proviziju od 6 mjeseca.

Prodan: To hoće naša stranka.

Tresić nastavlja, da bi trebalo žrtvovati nešto svoga ponosa za obće dobro. Nema poštenijeg Zemaljskog Odbora od našega.

Dulibić upada: Nema Zemaljskog Odbora, koji je tako upropastio pokrajinu kao naš.

U večernoj se je sjednici nastavila razprava o predlogu dr. Dulibića i dr. Govorili su: Prodan, Drinković, Tresić, Srzenić, Dulibić, Klarić, Trumbić, Blaškić, Smoljka i Mikačić. Blaškić je apelirao na pravače, da se nadje častan izlaz te se obe stranke sporazume, obzirom na dogadjaje u Banovini. Predlog je dr. Dulibić gledje privremenog uredjenja učiteljskih beriva bio odbiven.

* * *

Jučer je bila najprije obča razprava o osnovi financ. odbora glede uč. beriva. Govorili su: Dulibić, Mikačić i Skurić. Dulibić je opet iznovo drugi dio svoga predloga gledje pokriće prištednjem i pretičima. U posebnoj razpravi primjene su nekoje stilističke promjene i predlog Blaškića, da se 8. 4. osnove promjeni na način, da se prve dve petogodišnje doplate za učitelje na pučkim školama povise na 200 K (mjesto 150), a nastajne na 250 i 300; za učitelje na građanskim školama na 300, 350 i na 400.

U drugom članku osnove izpušten je uvjet o odobrenju nameta. Po tom je osnova bila glasovana i u trećem čitanju. Za tim su primljeni zaključci financ. odbora: 1. da se u predračunima školske i zemaljske zaklade za g. 1912 imaju predviđeni novi izdatci uslijed uredjenja učit. beriva i providjeti za to potrebito veće pokriće. 2. da sabor prouči pitanje i saставi dotičnu zak. osnovu o uredjenju pravnih odnosa učitelja na tečajevima usavršavanja kod gradj. Škola i učiteljica-vratarica u dječjim zabašćivima. Predlog dr. Dulibića bio je odbiven.

Započela je razprava o zak. osnovi glede povlašćenja mirovne učiteljima i njihovim udovicima, ali je bila prekinuta, dok se financ. odbor izrazi vrhu jednog predloga zašt. Skurića.

Predsjednik je u sat i pō zaključio sjednicu. Za narednu primit će zastupnici poziv kući.

Sabor pred smrću?

Zadar, 10 veljače. Većina je pozvala pravačku manjinu na pregovore, da se nadje neki "modus vivendi", kako bi se omogućilo saborsko djelovanje. Pravači izjavlješe, da su spremni odustati od obstrukcije, ako se većina obvezje, da će sabor još u ovom zasjedanju glasovati izbornu reformu, dati garancije da će ta izborna reforma biti sankcionirana te da će nakon toga uslijediti raspust sabora.

U sinočnoj sjednici saborska većina izjavila se spremnom prihvati stanovište pravača glede izborne reforme i raspusta sabora te dati za to tvrde garancije. Na tom temelju vodit će dalje pregovore sam namještjnik grof Attems, a dok se ovo ne rieši, sabor neće obdržavati sjednice.

Iz grada i pokrajine.

Zapljena „Hrvatske Rieči“. Prvi broj našeg lista bio je zapljenjen, a poslano je zapljena stigla iza kako je isti bio već na pošti, nismo mogli prrediti drugi izdanje, pa zato prilažećemo zapljenjeni broj današnjemu.

Srpsetak prvog školskog polječja. Jučer je zaključeno prvo poljeće u ženskoj gradjačkoj školi i u realci. Oba zavoda pokazuju lep uspjeh.

U sva tri razreda realke bilo je upisano 140 dječaka, od kojih 16 je dobio odliku, a sanihi 30 drugi red. Poučavalo je 8 nastavnika.

Nadučitelj Mazzura pod obtužbom. Ovaj čovjek, koji se često pozvani, da se kuoči kroz „Narodni“ obori na stranku prava i da naučka učiteljstvo proti njoj, obučen je od državnog odvjetničstva, da je po občinskom prisjedniku Ivi Raiču prigodom izbora za carevinsko viće po-

ručio učitelju u Tiesnom g. Paiću, da mora glasovati za vitez Dubokovića. Uz Mazzuru obtužen je i Raič.

Občinsko upraviteljstvo u Vodnjanu, nakon tolikog otezanja moglo je da položi svečano obećanje.

Ston, 8. veljače. Dok naše milo pučko prosvjetno društvo „Stočić“ daje svojim članovima zabave na pretek, nije opet ni za čas bacilo s voda svoju glavnu svrhu: pridruživanje pučke prosvjetje.

U nedjelju na 4. o. m. imali smo prigodu slušati vrlo interesantno, korisno

i zanimivo predavanje: „Kako ćemo iz zla u dobro“. Gosp. predavač Don Gjuro Krečak u zanimivoj razpravi pokazao je izvrsno i kao na dlanu po pučku sve bolesti, kada su svaki za me bili izgubili svaku nadu bila odučila, ako nadjem sredstvo mom spasu, da to objavim na moj trošak u svim novinama. Gosp. dr. Krtiček, Prag II. - Br. 2007. (Česka). --

Ovo burno odobravanje i zahvalnost slušalaca na svrsi, nek bude poticalo g. Don Gjuru i svim ostalim priateljima malog puka, da svim silama upru na rad za pridružaći pučke prosvjetje, a na čast dnešnoga „Stočića“.

BRZOJAVI „HRVATSKE RIEČI“

Rusinska obstrukcija.

Lavov, 10 veljače. Rusini su u saboru svakojakim muzikalnim instrumentima tako obstruirali, da sabor nikako nije mogao da djeliće. Poljaci, ma kako svi bili složni, ne mogu da svaldaju obstrukciju.

Vjenčanje u carskoj kući.

Beč, 10 veljače. Danas je u Schönbrunnovu obavljeno vjenčanje nadvojvodkinje Izabele sa bavarskim priјacem Jurjem. Vjenčanje obavio je nadbiskup-kardinal Nagl.

Uzmak Poljaka.

Lavov, 10. veljače. Poljaci poputšte zahtjevnu Rusinu, da sabor do rješenja pitanja izborne reforme ne drži sjednice.

Kolera u Alžiru.

Alžir, 10 veljače. Ovdje je konstatovan jedan slučaj kolere.

Javna Zahvala.

Prigodom nenade smrti naše milje i nezaboravne sestre

Mande

najhajnije zahvaljujem svoj našoj rodbini i prijateljima za izkazanu sućut i štovanje prama našoj miloj i nezaboravnoj pokojnici i prigodom sprovoda i svetih misa prisutvovan i nas u našoj tuži tješiti. Također hrama hvala upravitelje ove župe veleć. Don Vicku Fulgozi, koji je na prvi poziv ranog jutra bolestnicu dohrlio te je u njezinim zadnjim časovima života tješio i kriepio utjehama svete vjere i u svemu prisutvovao. Hvala našem prvom rodjaku veleć. Don. Nikoli Petriću, koji je istom raznazo za smrt pokojnice odmah iz Solina k nama dohrlio da nas tješi i prisutvuje sprovodu i za upokoj duše pokojnice prikaze svetu misu. Također budi hvala vel. Don Filipu Cipčiću, Don Ivanu Matešanu i vel. Don Mati

Karamanu, koji su prisustvovali sprovodu i koji su taj dan za upokoj njene duše prikazali svetu misu. Također hvala vel. Dru. Mimici, ličniku Omišu, koji je upotrijebio svaku moguću srestvu ljekićnike znanosti da pokojnicu spasi od smrti. Hvala ljekarniku Franceschi u Omišu, koji mu je u svakodneva za ljevko bilo na razpolaganje. Zahvaljujemo svoj našoj rodbini i prijateljima, koji su pokojnici poslali vjenac i oni iz daljega brojajno vau na našoj tuzi tješiti.

Svima od naše strane duhovna zahvalnost i od Boga plaćat!

MALIRAT, 8 Veljače 1912.

Petar Petrić, otac.

Pave Ivan Mate Ante Petar braća Ivka Marija } sestre

MALI OGLASNIK

ZA JEDNO UVRŠTENJE OD 3 REDKA U „MALOM OGLASNIKU“ PLAĆA SE 40 PARO; ZA SVAKI DALJINJ REDAK 10 PARO VIŠE. ZA VISERKTOM UVRŠTENJE POPUST. — PLAĆA SE UNAPRED.

KAUZA SE IZNAMLUJUJE. Dnevnog 15 ov. m. izvorni kauza na vilo godozom mjestu, svim učionicama. Pobitje obavesti daje čučavskim gosp. Uroš Boželić.

POKUĆSTVO sastojiće se iz jedne spačave sobe, kuhinje, stvarac stroj id. prodaje se radi odlazka iz Sibenika. Pobitje obavesti daje uprava „Hrvatske Rieči“.

UTJAVANJE u svjedlo obavija vješt i brzo Pitelja, kuda Belamarčić kod Poste.

Kuća u Varošu, naštri poda, sa učiljim, prodaje se uz umjerene cijene. Za obavijest otkaza se na upravu našeg lista pod brojem 130.

HARMONIJUM, ga tri registr, skoro nov, prodaje se. Obavijest daje uprava našeg lista.

Perad i jaja za razplod. Jaja, pilića, odrasle i za izložbe ugojene peradi čistih sojeva prodaje: Uzorna peradarnia na Voštarnici kod Zadra. Obsirniji oglas u „Gospodarskom Vjesniku“. Sloboden pristup.

Hrvatske narodne poslovice uvedio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, načavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Sibenu i u svim knjižarama.

Jeste li bolestni?

Badava

saobćujem svakome, kako sam od dugogodišnje bolesti na plućima (sušice, upale grla i zadnje) ozdravljava. Ne tražim za to nijkako odštete. Čim to mogu, učinim to. Kada se bolesti, kada su svaki za me bili izgubili svaku nadu bila odučila, ako nadjem sredstvo mom spasu, da to objavim na moj trošak u svim novinama. Gosp. dr. Krtiček, Prag II. - Br. 2007. (Česka). --

Grubišić & Comp. u Šibeniku

Odpravnštvo i stovarište za umjetno gnojivo

CALCIUMCIANAMID-A

(Società anonima per la utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia).

Upute i razjašnjenja o uporabi na zahvatje badava i franco.

Marko Markovina SPLIT

— Telefon 93. —

Sklađište i Zastupstvo

Peći i šparherda,
- Eternita -
Cijevi, dimnjaka i pločica

: keramike :

Stakala prostih i ornamentalnih
Papendeka tankog i debelog

Zahoda porculane i t. d.

Pokućstvo

solidno i ukusne izradbe
može se dobiti uz veoma
nizke cijene samo kod
dobra poznate trgovine

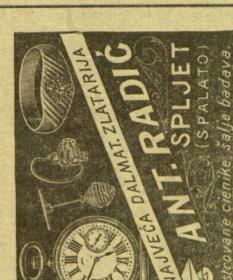
A. DELFIN, Šibenik.

tapetarska i državljanska

radionica

Predplatite se

na „Hrvatsku Rieč“!

ARTUR GRIMANI I DRUG - ŠIBENIK.

Papirnica - Muzikalije - Školske knjige - Kožnati predmeti - Igračke.

REMINGTON PISAČI STROJEVI - Vrpe i potrebštine za strojeve sviju sistema.

Specialitet: PAPIR ZA PISAČE STROJEVE 1000 LISTOVA KRUNA 7.20 - Gramofoni.

Gramofonske ploče! ODEON (dvostruk) Kruna 4. - JUMBOLA (dvostruk) Kruna 2.50.

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineških srebrarija

Zlatica, viljuška i noževa.

Zajamčena izrada sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Skave vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Bogati ilustrirani cikl. Tvorilice stane cene.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Bolestni na plućima, na grlu,
- na zaduhi -

Tko hoće da se rieši plućnih bolesti ili globolje, pa i u težem stupnju, tko hoće da ozdravi od zaduhe, mi kako ona bila stara i činila se neizjedljivom, neka se obrati na A. Wolffsky Berlin N. 37, Weissenburgerstrasse 79. Mnogobrojne zahtave daju jamstvo za uspjeh njegovog ličenja. — Knjižice badava.

PRODAJAN SVAKOVINSTVENI KOŽA NA MALO I VELIKO, PRIMAJU SE I PISNE MARUČICE IZ VANA UZ POUZUCE, A POZNATIN I BEZ POUZEGA DO IZNINUCA UTANACENOG ROKA ISPLATE. :: IMADEN VELIKU ZALINU GOTOVU CIFLU I RADIONICU SVAKOVINSTVENE BOJU I OPANAKA. IZRADIJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAMODERIJEM. SISTEML PODPISANI SE OSOBITU PREPORUČU 66. CHOVNICH, C. KRALI. VUČINOTU, ORUŽNIČKU I FINANCIJALNU STRAZARINU. PRODAJNE SE TAKOĐER I NA MJESENE OBRENE.

AUGUST ŽIGON — SIBENIK.

Okrepljujuće sredstvo za želudačne slabosti

Baldrianum dra. Engel-a

osobito pomoći. Baldrianum pomaže osobito u začetku bolesti, jer predstavlja težke posljedice kao bezsanici, vrioglavicu i druge preznake nervoznosti. Baldrianum je učinjen od najboljeg Samos-vina, djetalnog korenja te sladkorice od trešnje i maline. Poradi svog sastava čini Baldrianum redovnu stolicu i okrepljuje uobičajeni organizam.

Budući da ne sadrže nikakvih štetnih sastavnika, mogu ga bez pogibjeli, koliki slatki bolestnicu tolji djeca, bezbjedno upotrebljavati. Uzima se u jutru i u večer mala žličica. Djeci i starijima razdaje se toplo sladornom vodom. Dobiva se u ljekarnama Šibenika, Skradina, Drniša, Tlesna, Biogradu na moru, Benkovcu te ciele Dalmacije veliki bocu 4 K, manja 3 K.

Ljekarni u Šibeniku razlažaju 3 i više boca Baldrianum Dr. Engela uz snižene cene po celoj Austro-Ugarskoj.

Pazite na patvorine!

Traži se jednostavno:

Baldrianum dra. Engel-a

„Djački Dom“ u Zadru

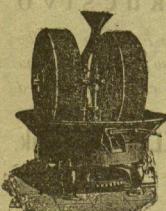
KONVIKT

Prima učenike srednjih škola na stan i obskrbu (vrlo dobra hrana, stan udoban, pranje, čišćenje, krpiljenje, nadzor, poduka u svim predmetima itd.) uz mjesечni honorar K 70.

Ujedno primaju se učenici pučkih škola u pripravni tečaj za srednje škole (gimnaziju, realku itd.). Za uslove obrati se ravnateljstvu.

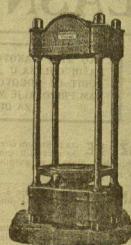
Pravila šalju se bezplatno.

Ravnateljstvo.

ULJARSKE STROJEVE KAO I PODPUNE UREDJAJE U SVAKOJ IZRADBI, NAJFINIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE VRSTI MOTORA, MLINOSA I GOSPODARSKIH STROJEVA :: ::

RAZAŠILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

:: TRST, VIA S. NICOLO Br. 2. ::

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posećivanja po našim inžinirima, proračuni i načrti badava.

Krondorferova
alkalička naravna
kiselica.

Dobiva se u drogariji
V. Vučića

— Šibenik —

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

,DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1911. slijedeće glavne prupe:

Trst — Metković A (poštanska)

Polazak iz Trsta ponедjeljak u 5 sati post. odne povratak svake subote u 6 sati prije podne.

Trst — Metković B (poštanska)

Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati post. podne; povratak svake srede u 6 sati prije podne.

Trst — Metković C (poštanska)

Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati posle podne; povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.

Trst — Korčula (poštanska)

Polazak iz Trsta u utorku u 5 sati posle podne; povratak u utorku u 6 sati prije podne.

Trst — Metković D (irgovačka)

polazak iz Trsta svake nedjelje u 3 sati pr. pod. povratak svake nedjelje u 2.30 posle podne.

Trst — Vis (irgovačka)

Polazak iz Trsta u petak u 5 sati posle podne povratak svaki četvrtak 8.30 posle podne.

POZOR RODOLJUBI!

Zahtjevajte posvudje naše igrače karte

„PRIMORKA“

Prva slavenska tvornica igračkih karata u Ljubljani.

INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Utemeljeno godine 1820.

Miparske radnje iz drveća za crkve

Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice križni putevi, raspela, jaslice itd.

Katalog uzoraka s cjenama daje se badava.

Za dostavu naručbe do štacije uključivo sa skrijejom, ne plaća naručitelj.

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU I CRETOMPUTU; ESKOMPTE MJEНИЦЕ, OBAVLJA INKASO, POKRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE, DEVINKE SE PREUZIMLJU NAUKLANTNJE, IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAU SE BRZO I UZ POVOJNE UVJETE.

MJENJAĆNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE, DOKTORATE, SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE, OSJEGURJANJE PROTIV GUBITKA ZRIEBANJA, REVIZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA ANTE ZORIĆ - ŠIBENIK - (DALMACIJA).

Tvornica je uredjena sa svim potrebnim strojevima. Izrađuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cene su vrlo umjerene, te domaći potrošiocici ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe se izvana.

- NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. --

AACHENER - THERMALOVOG SAPUNA

koji je ujedno najbolje sredstvo za očuvanje proti kožnoj bolesti

Dobiva se samo kod braće M. V. ŠKUBANJA — ŠIBENIK (Dalmacija).

Cijenajest za komade od I-e vrsti K 2-40 Cijena jest za komade od III-e vrsti K 1-40

" " " " " II-e " " " " " IV-e " " " " " .80

POSLE UPORABE